

## **RAADSVOORSTEL MET BESLUIT**

---

|                           |                                            |
|---------------------------|--------------------------------------------|
| <b>Raadsvergadering</b>   | : 24 maart 2025                            |
| <b>Agendapunt</b>         | :                                          |
| <b>Onderwerp</b>          | : Vaststellen Dorpenbeleid Opsterland 2025 |
| <b>Portefeuillehouder</b> | : Durk Durksz                              |

---

Beetsterzwaag, 11 februari 2025

### **Voorstel**

1. Het Dorpenbeleid Opsterland 2025 vast te stellen.
2. Voor een periode van 2 jaar een bedrag van € 160.000 (€ 80.000 per jaar) beschikbaar te stellen voor het continueren van drie FTE aan formatie binnen het Dorpenteam voor de uitvoering van het beleid.
3. In 2026 een bedrag van € 50.000 beschikbaar te stellen voor het uitvoeren van de Dorpsspiegels en het actualiseren van de Dorpsfoto's.

### **Inleiding**

Het Dorpenbeleid gaat over de samenwerking tussen de organisaties in de dorpen en over de samenwerking tussen de gemeente en de dorpen. In Opsterland noemen wij dit 'Dorpenparticipatie'. In deze nota beschrijven we onze visie, uitgangspunten en instrumenten voor deze samenwerking. Het doel is om bij te dragen aan het op peil houden van de organisatiekracht van de dorpen.

Het Dorpenbeleid is opgesteld vanuit de ambities van het coalitieakkoord. Het college wil zichtbaar en benaderbaar zijn, actief verbindingen zoeken met de dorpen, en inwoners aanmoedigen om zelf meer initiatieven te starten ter verbetering van hun leefomgeving.

### **Participatie**

Wij hebben de beleidsnota op participatieve wijze ontwikkeld. In november 2023 organiseerden wij twee netwerkbijeenkomsten met de Plaatselijke Belangen en de dorpshuisbesturen. Tijdens deze bijeenkomsten evalueerden wij de huidige werkwijze van samenwerking tussen de gemeente en de dorpen en de instrumenten die we daarvoor inzetten.

Ten behoeve van de totstandkoming van dit beleid organiseerden wij in maart 2024 vier Doarpspetearen met de inwoners van Lippenhuizen, Ureterp, Beetsterzwaag en Luxwoude. Wij spraken met de inwoners aan de hand van een zogenaamde Dorpsfoto over de veranderende bevolkingssamenstelling en de impact daarvan op de leefbaarheid in de dorpen. Ruim honderd inwoners en de Plaatselijke Belangen namen deel.

Beleidsambtenaren van het ruimtelijke en sociale domein waren actief betrokken via een projectteam en expertisegesprekken. Het college van B&W nam twee keer deel aan dit proces, waarbij ze standpunten innamen bij inhoudelijke stellingen. De gemeenteraad werd betrokken door middel van een informatiebijeenkomst, een lezing van Anke Siegers over een nieuwe route voor participatie en een discussienota. De Plaatselijke Belangen hebben gereageerd op de conceptversie van het Dorpenbeleid, waarna de opmerkingen zijn afgewogen en verwerkt in de definitieve nota (zie bijlage Participatieverslag Dorpenbeleid)

## Beoogd effect en/of resultaat

1. Faciliteren van en daardoor versterken Mienskip.
2. Verbeteren relatie tussen gemeente en dorpen.

## Argumenten

- 1.1 *Het Dorpenbeleid organiseert een optimale samenwerking tussen de dorpen en de gemeente.*  
Het Dorpenbeleid biedt heldere richtlijnen voor de samenwerking tussen Plaatselijke Belangen en de gemeente. Dit zorgt voor een gestructureerde en transparante samenwerking, wat de efficiëntie en effectiviteit ten goede komt.
- 1.2 *Het Dorpenbeleid sluit aan bij de ambities uit het coalitieakkoord*  
Het Dorpenbeleid is opgesteld vanuit de ambities van het coalitieakkoord. De gemeente wil zichtbaar en benaderbaar zijn, actief verbindingen zoeken met de dorpen, en inwoners aanmoedigen om meerinitiatieven te starten ter verbetering van hun leefomgeving.
- 1.3 *Het Dorpenbeleid borgt de bestaande werkwijze*  
Door het Dorpenbeleid vast te stellen, wordt de huidige werkwijze geborgd. Dit betekent dat de succesvolle instrumenten en werkwijzen die al in gebruik zijn, behouden blijven en verder kunnen worden ontwikkeld.
- 1.4 *Het Dorpenbeleid bevordert de participatie van dorpen en draagt daarbij aan inwonersparticipatie*  
Het Dorpenbeleid stimuleert de actieve betrokkenheid van de dorpen. Door dorpen meer inspraak en invloed te geven op beslissingen die hun leefomgeving direct beïnvloeden dragen we bij aan inwonersparticipatie in het algemeen.
- 1.5 *Dorpenbeleid draagt bij aan de integraliteit een draagvlak van nieuw beleid en plannen*  
Het Dorpenbeleid zorgt voor een geïntegreerde aanpak en creëert draagvlak voor nieuw beleid en plannen. Door verschillende beleidsgebieden met elkaar te verbinden, zorgen wij voor een samenhangende en efficiënte uitvoering.
- 1.6 *Het dorpenbeleid draagt bij aan het versterken van de sociale basis*  
Vanuit het welzijnsbeleid investeren we in het versterken van de sociale basis in de dorpen. De dorpsorganisaties (verenigingen en stichtingen) vormen de infrastructuur van deze sociale basis. De ondersteuning van de vrijwillige besturen borgen we binnen het Dorpenbeleid.
- 2.1 *Voor de uitvoering van het beleid is extra budget nodig*  
Momenteel is binnen het Dorpenteam structureel twee fte beschikbaar. In 2024 is dit tijdelijk uitgebreid naar drie fte door middel van incidentele middelen. Voor een effectieve implementatie van het Dorpenbeleid is echter drie fte voor de komende twee jaar noodzakelijk. Zonder de benodigde financiële middelen kunnen de beoogde doelen en voordelen van het beleid niet worden bereikt. Na twee jaar bekijken we de benodigde inzet opnieuw.
- 3.1 *Monitoren van het beleid*  
Het beschikbaar stellen van € 50.000 in 2026 voor het uitvoeren van de Dorpsspiegels en het actualiseren van de Dorpsfoto's. Dit doen wij 1x per vier jaar. Deze instrumenten zijn essentieel om inzicht te verkrijgen in de actuele behoeften en wensen van de dorpen. Deze instrumenten vormen een belangrijke basis voor het Dorpenbeleid en door te monitoren zorgen wij ervoor dat het beleid beter aansluit op de lokale situatie.

## Kanttekeningen

### 1.1 Het op peil houden van de Mienskip is niet maakbaar en afhankelijk van de inwoners zelf

Het Dorpenteam faciliteert de Mienskip met instrumenten en subsidies, maar het is aan de dorpen zelf om te bepalen wat ze er mee doen.

### 1.2 Het succes is afhankelijk van meerdere actoren

Het Dorpenbeleid gaat over de samenwerking tussen de gemeente en de dorpen. Het succes van het beleid is daarmee mede afhankelijk van de inzet van Plaatselijke Belangen en andere organisaties in de dorpen. Door tijdens de jaarlijkse ambtelijke- en bestuurlijke overleggen met de dorpen te bespreken wat er goed gaat en wat er beter kan, houden we grip en kunnen bijsturen wanneer dat nodig is.

## Middelen

De bedragen in de tabel zijn x € 1000. (en houdt geen rekening met inflatie/indexatie).

| Maatregelen                                  | Kosten |      |      |      |      |      |
|----------------------------------------------|--------|------|------|------|------|------|
|                                              | 2024   | 2025 | 2026 | 2027 | 2028 | 2029 |
| Inzet Dorpenteam                             | 180    | 180  | 180  | 180  | 180  | 180  |
| 2 FTE -> 3 fte (voor een periode van 2 jaar) |        | 80   | 80   |      |      |      |
| Tijdelijke inzet                             | 150    | -    | -    | -    | -    | -    |
| 1,5 FTE – 0 FTE                              |        |      |      |      |      |      |
| Regeling                                     | 68     | 75   | 75   | 75   | 75   | 75   |
| Dorpsbudgetten                               |        |      |      |      |      |      |
| Regeling Foar ús doarp                       | 50     | 50   | 50   | 50   | 50   | 50   |
| Dorpsspiegels                                | -      | -    | 30   | -    | -    | -    |
| Dorpsfoto's                                  | -      | -    | 20   | -    | -    | -    |
| Netwerkbijeenkomsten                         | 25     | 25   | 25   | 25   | 25   | 25   |
| en werkbudget                                |        |      |      |      |      |      |
| Totaal                                       | 473    | 410  | 460  | 330  | 330  | 330  |

NB: in 2024 waren de werkelijke personele kosten hoger vanwege externe inhuur. Die meerkosten komen te vervallen. De niet-rode bedragen in de bovenstaande tabel vallen onder het reguliere budget.

## SDG's

- **SDG 11 - Duurzame steden en gemeenschappen:** Door lokale gemeenschappen te ondersteunen bij het verbeteren van hun leefomgeving en het creëren van veilige, inclusieve en duurzame samenleving. Dit beleid stimuleert projecten die de leefbaarheid versterken en de toegang tot basisvoorzieningen verbeteren, wat essentiële elementen zijn van duurzame steden en gemeenschappen.
- **SDG 16 - Vreedzame en rechtvaardige samenlevingen:** Door het bevorderen van inclusieve participatie en gemeenschapsbetrokkenheid. Door lokale dorpsorganisaties te ondersteunen en gemeenschapsinstellingen te versterken, wordt gewerkt aan vreedzame samenlevingen met rechtvaardige toegang tot middelen, rechtspraak en participatie.

### Evaluatie

De samenwerking met de Plaatselijke Belangen wordt jaarlijks tijdens de bestuurlijke overleggen geëvalueerd. In 2030 wordt het beleid geëvalueerd en geactualiseerd.

### Bijlagen

1. Beleidsnotitie "Doarpen oan set"- Dorpenbeleid 2025
2. Participatieverslag Dorpenbeleid

### Vertrouwelijke stukken ter inzage gelegd voor raadsleden

Geen.

Burgemeester en wethouders van de Gemeente Opsterland,

De secretaris,

De burgemeester,

Sandra van 't Hooge

Andries Bouwman

---

|                              |                               |
|------------------------------|-------------------------------|
| <b>Team</b>                  | : Ontwikkeling Sociaal Domein |
| <b>Behandelend ambtenaar</b> | : Els Hiemstra                |
| <b>Telefoonnummer</b>        | : 06 83550028                 |
| <b>Emailadres</b>            | : Els.hiemstra@opsterland.nl  |

---

## Ontwerp raadsbesluit

---

**Raadsvergadering** : 24 maart 2025  
**Agendapunt** :  
**Onderwerp** : Vastellen Dorpenbeleid Opsterland 2025

---

De raad van de Gemeente Opsterland,

gelezen het voorstel van het college van burgemeester en wethouders d.d. 11-02-2025,

besluit:

1. Het Dorpenbeleid Opsterland 2025 vast te stellen.
2. Voor een periode van 2 jaar een bedrag van € 160.000 (€ 80.000 per jaar) beschikbaar te stellen voor het continueren van drie FTE aan formatie binnen het Dorpenteam voor de uitvoering van het beleid.
3. In 2026 een bedrag van € 50.000 beschikbaar te stellen voor het uitvoeren van de Dorpsspiegels en het actualiseren van de Dorpsfoto's.

Aldus besloten in de openbare vergadering van de raad van de Gemeente Opsterland van 24 maart 2025

De griffier,

De voorzitter,

Laura Meijer

Andries Bouwman